

‘Ο Ούγγροβλαχί(ας) Διονύσι(ος) ἐπιβεβαίω.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικῆς γράμματος δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι ὅτι δύο γράμματα, ἓνα τοῦ μακαρίτου Ἀντωνί(ου) θ(οε)β(ό)δ(α) με ἔτος 7118 διὰ τὸ Ἰλκι Μπουτενιάσκα καὶ ἄλλο τοῦ μακαρίτου Ματαίη θ(οε)β(ό)δα με ἔτος 7156 διὰ τὸ μούλκι Ἀραϊπάνι, μὴ εὐρίθεντα μεταξύ τῶν λοιπῶν γραμμάτ(ων) αὐτῶν τῶν ἀνω εἰρημένων μούλκιων, τὰ ἀντέγραψε κατὰ τὴν ζήτησι μας ὁ κύριος Κυρίτζας διδάσκαλος τῆς σλαβονικῆς διαλέκτου εἰς τὸ ἐδῶ σχολεῖον καθὼς εὐρίσκειται περασμένα εἰς τὸν κώδικα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν μοναστηρίου ἐπικυρωμένα καὶ μετὴν βούλγα τοῦ ἐν μακαρία τῆ λήξει Ἀλεξάνδ(ρου) θ(οε)β(ό)δα Μουρούζι καὶ αὐτὰ τὰ ἀντίγραφα ἐπιβεβαιωθέντα καὶ παρὰ τοῦ πανιερωτάτου ἁγίου Οὔγγροβλαχίας κυρί(ου) Διονυσί(ου) ἐνεχειρίσαμεν ἀντὶ τῶν παραπεσόντων πρωτοτύπων τῶ ἐξοχωτάτῳ ἱατρῷ κυρίῳ Ἀποστόλῳ Ἀρσάκη, εἰς τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν δοθείσαν ἡμῖν πληρεξουσιότητα ἐπουλήσαμεν τὰ εἰρημένα μούλκια, ὅθεν ἀν εὐρεθῶσι ποτὲ μεταξύ ἄλλων μοναστηριακῶν σινετιῶν ἢ ἄλλοις πουθενά περιπεσόντα αὐτὰ τὰ δύο γράμματα ἢ νὰ δοθῶσιν τῆ ἐξοχοτητί του ὡς ἰδιά του εἰς τὰ ἐξῆς κτήματα ἢ νὰ θεωρηθῶσιν ἄκυρα καὶ ὡς χαρτίον ἄγραφον νομιζομένα καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξιν.

Τῆ 3 μαί(ου) 1819, Βουκουρέστιον.

Οἱ ἐν τῷ τοῦ Ῥαδου(λου)-θ(οε)β(ό)δ(α) ἐξαρχικῶς καὶ πληρεξουσίως διατελοῦντες πατέρες Ἰβήριται ὑποβεβαίωμεν.

Προηγούμενος Ἰωασάφ.

Προηγούμενος Ἀνθιμ(ος).

Γέρωτ(ες) τ(ῆ)ς Ἰβήρων ἱερέξ συνάξεως συνέσι(οι).

Κατεσπρώθη ἐν τῷ κώδικι τῆς

Μητροπ(ω)λλ(εως),

Νικόλα(ος) λογ(ο)θ(έτης).

Arh. St. București, fond „Apostol Arsachi“ doc. nr. 250.

Djonisie, <mitropolitul> Ungrovlahiei confirmă.

Prin prezentul doveditor înscris arătăm noi, cei mai jos iscăliți, că două înscrisuri, unul de la răposatul Antonie voevod cu anul 7118 pentru moșia Bute-neasca și altul de la răposatul Matei voevod cu anul 7156 pentru moșia Paraipani, ne mai găsindu-se printre celelalte înscrisuri ale moșiilor numite mai sus, le-a copiat, la cererea noastră domnul Chiriță, dascăl de limba slovească de la școala de aici, așa cum se găsec ele trecute în condica sfintei noastre minăstiri, întărite și cu pecetea voievodului de fericită răposare Alexandru Moruzi și aceste copii fiind autentificate și de către preasfinția sa mitropolitul de Ungrovlahia, kir Dionisie, le-am înmînat, <ca să țină> locul originalelor pierdute, înălțimii sale, domnului doctor Apostol Arsachi, căruia, în conformitate cu împuternicirea ce ni s-a dat i-am vîndut numitele moșii, iar dacă vreodată s-ar găsi printre alte sineturi ce aparțin unor minăstiri sau rătăcite în oricare altă parte aceste două înscrisuri, ori să se dea înălțimii sale ca bunuri particulare, <pe care le va deține> de acum în colo, ori să fie socotite fără valoare și privite ca niște hirtii nescrise și <actul acesta> să fie drept dovadă.

3 mai 1819, București.

Călugării iviriți, care ne aflăm la m-rea Radul Vodă în calitate de exarhi și împuterniciți, adevărim.

Proegumenul Ioasaf

Proegumenul Anthim

Înțelepții călugări al sfintului sobor al Ivirilor

S-a trecut în condica Mitropoliei, Nicolae logofăt

La Filiala Arhivelor Statului Vaslui

COSTICĂ ION GĂRNEAȚĂ

Îmbogățirea bazei documentare prin achiziții, donații sau preluări de noi documente și fonduri de arhivă de la organizațiile socialiste sau persoane fizice constituie una din preocupările noastre de prim ordin.

În ultimul timp am preluat o serie de documente care completează informațiile pe care le deținem pentru perioada secolelor XVIII—XX referitoare mai

ales la drepturi de proprietate. Menționăm două pergamente emise de cancelaria lui Mihai Grigore Sturza, în anii 1840—1844, care atestă prima oară funcționarea unei spițerii în orașul Vaslui și obligația farmacistului de a acorda medicamente gratuite oamenilor săraci.

Îmbunătățirea condițiilor de păstrare a documentelor prin darea în folosință a noului local al filialei dotat cu aparatura necesară a oferit posibilitatea preluării unei mari cantități de documente, peste 2 000 ml, creată de organizațiile socialiste din județ.

O cantitate mare de documente provine de la fostele sfaturi populare raionale, orașenești și comunale. Acestea prezintă importanță mai ales în ceea ce privește informațiile referitoare la dezvoltarea economico-socială a meleagurilor vasluiene în perioada 1951—1967.

Procesul revoluționar de industrializare socialistă și de cooperativizare a agriculturii este amplu redat în fondurile instituțiilor administrației de stat amintite, oferind date și informații despre realizările obținute de oamenii muncii din regiune.

Documentele oferă posibilitatea realizării unor studii aprofundate privind eforturile oamenilor muncii pentru înfăptuirea politicii economice a partidului, pentru ridicarea nivelului economic și spiritual al tuturor zonelor țării, implicit al localităților din județ. Orice cercetare va remarca realizările obținute în creșterea condițiilor de muncă și trai, explozia urbanistică și a construcțiilor edilitar-gospodărești, care au dus la transformări structurale în modul de gândire și manifestare al oamenilor în fiecare zi. Pe aceste meleaguri unde cîndva „nu se întîmpla nimic“ acum pulsează o nouă viață tumultuoasă cu profunde rezonanțe în conștiință.

Altă serie de fonduri conține informații sintetice privind dezvoltarea economico-socială a fiecărei localități din județul nostru. Arhivele fostelor inspectorate raionale de statistică și ale unităților bancare, depuse la filiala Arhivelor Statului, prezintă interes pentru studiul politicii de investiții-construcții, care în ultima perioadă a cunoscut o amploare deosebită. În afara dezvoltării economice prin noi investiții și construirea noilor obiective economice, cercetătorul poate urmări folosirea forței de muncă și schimbările structurale intervenite în viața materială și spirituală a vasluienilor.

Au fost preluate, de asemenea, două fonduri (Întreprinderea de confecții Bîrlad și Întreprinderea de Rulmenți Bîrlad) care cuprind date sugestive despre activitatea de producție a acestor unități economice de prim rang ale județului, ele fiind cele mai vechi construcții industriale ale epocii socialismului pe aceste meleaguri. Documentele cuprind date relative la industrializarea socialistă și la efectele ei asupra oamenilor muncii din județ, la contribuția majoră a industriei locale la schimbarea calitativă a vieții oamenilor.

Schimbarea calității vieții în județul Vaslui, mutațiile profunde pe care le-a cunoscut și le realizează societatea noastră sînt atestate și de documentele păstrate în fondurile sanitare și școlare care au intrat în depozitele noastre. O dată mai mult se detașează modul cum s-a realizat obiectivul fundamental al partidului, creșterea neconținută a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Eforturile partidului și statului nostru pe linia asigurării unei asistențe medicale cit mai bune sînt ilustrate de arhivele preluate de la spitale iar procesul revoluționar de educare patriotică a tinerei generații este oglindit fidel de fondurile școlare create în perioada 1948—1970.

Fondurile prezentate mai sus preluate de Filiala Arhivelor Statului Vaslui asigură cercetării științifice și generațiilor ce vin cunoașterea în amănunt a momentelor revoluționare pe care le-a parcurs întregul popor român în construcția socialismului.